Ч. 191. (362). Львів, Пятниця, дня 4. серпня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Ціна примірника 6 сот. На провінції 8 сот. В занятих теріторіях 4 коп.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ півроку	9·— „
„ чвертьроку	4·— „
„ місяць	1·60 „

В краю і заграницею:

На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламациї вільні від почтової оплати. Рукописі приймають ся лиш оплачені, а звертають ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово" продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакциї, адміністрациї й експедициї: ЛЬВІВ, ул. Руська 2.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційній части 1 К. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платить 1·50 сот.

Зі Загальної Української Ради.

XXII. засіданє Загальної Української Ради відбуло ся у Відни в днях 4. і 8. липня під проводом голови Д-ра Костя Левицького.

Голова здав звіт з діяльности Президії З. У. Р., котра відбула в останних часах конференцію з намісником ґен. Ділєром, де обговорено передовсім господарські справи дотично відбудови краю, відтак університетську справу, справу пресової цензури, громадських начальництв у східній Галичині, зовнішної урядової мови в адміністраційних урядах, та домаганя на полі народнього і середнього шкільництва. Намісник обіцяв узглядити домаганя Президії З. У. Р.

Про усі повисші справи Президія відбула також конференцію з міністром внутрішних справ кн. Гогенльоге.

На домаганя „Сільського Господаря" Президія З. У. Р. відбула разом з Президією Сільського Господаря конференцію у міністра рільництва, на котрій обговорено акцію годівлі худоби, справи молочарські і справи торговельного обороту худобою. Вислід конференції був вдоволяючий.

По оголошеню розпорядку про приділенє Холмщини до люблинського ґенералґубернаторства — Президія З. У. Р. виготовила в сій справі письменне застереженє, яке вручено всім військовим та цивільним міродатним чинникам.

Крім сього вручено ще усім повисшим чинникам обширне письменне представленє, в котрім сформульовано державно-правні домаганя українського народу так що до Галичини і Буковини як і що до українських територій Росії окупованих осередними державами.

Голова подав до відома Ради головні домаганя обняті обома повисшими письмами, а важнійші уступи відчитав дослівно.

Дальше повідомив голова Раду, що в останніх часах виринула в посольських кругах гадка, щоби, ненарушуючи в нічім круга діланя і компетенції Ради, створити для полагоджуваня ріжних національно-політичних справ українського народу — нове політичне тіло: Загальну українську парляментарну Репрезентацію, зложену з усіх послів до парляменту та членів Палати Панів української народности. В сій справі відбули ся вже конференції, в яких взяли участь, Др. Кость Левицький, Ю. Романчук, С. Вітик, Др. К. Трильовський і член Палати Панів Др. Горбачевський. На сих конференціях принято витичні точки орґанізаційні та що до круга діланя і рішено звернути ся з тим проєктом до поодиноких партійних управ по опінію.

Над отсим звітом розвинула ся широка дебата, в котрій взяли участь: Др. Томашівський (як гість), Др. Колесса, А. Жук, Лев Левицький, Др. Цегельський, Яр. Весоловський і В. Темницький, при чім посол Цегельський поставив ряд резолюцій. В голосованю принято звіт Президії до відома і поручено Президії на основі резолюцій п. Цегельського 1) поробити вказані там кроки у відповідній порі, 2) уложити і оголосити комунікат в державній і заграничній пресі.

II. На основі реферату проф. Боберського принято до відома випрацьований Українською Боєвою Управою статут Товариства опіки над українськими Січовими Стрільцями, якого задача буде піклувати ся „немічниками" (інвалідами) по українських Січових Стрільцях і членах Гуцульського Корпусу добровольців з Буковини та їх родинами, та рішено поручити У. Б. Управі, щоби внесла статут до затвердженя властий і впровадила товариство в житє.

III. Принято до відома звіт А. Жука про українське шкільництво на Волині, про праці „Бюра культурної Помочи" у Львові в справі сьогож шкільництва, про фонди зложені українською суспільностию на сю ціль і їх спотребованє та рішено візвати Бюро культуної Помочи, щоби на далі вело свою успішну і хосенну діяльність в сій области.

IV. Принято до відома касовий звіт Української Боєвої Управи предложений скарбником У. Б. У. Ів. Боберським і провірений ревізорською комісією, при чім ухвалено бажанє, щоби У. Б. Управа дбала в ширшій мірі про духове образованє У. С. Стрільців і щоби видатки на сю ціль прибільшила, 2) щоби розвинула ширшу діяльність у видавництвах літературних та ілюстраційних, 3) щоби понехати невідповідну назву „Скарб Українських Січових Стрільців", а уживати властиву: „Скарб Боєвої Управи У. С. С.".

Резолюції З. У. Р.

1) Загальна Українська Рада приймає до відома і одобрює всі кроки і представленя пороблені Президією у міродатних і рішаючих кру-

---

ЮРІЙ КМІТ.

З гостини.

По „засиляню хижи" стали „зсідати ся" довкола стола. „Ту бабок, ги коли журавок", проніс ся голос між зібраними. Ґаздиня підійшла до духовного і припрошувала, аби „дащо випив". Сей відмовляв ся. „Пийте, яґомосць, і я випю, хоть єм стара". Цирківник *) проговорив:

— Бабі придалійше ся впити, ниж хлопови.

Всі засміяли ся і сам церківник теж підсміхав ся незамітно.

— От ни докоряйте ся, завважує стара ґаздиня, кождий би випив, оби било що. Бабі ни мож никус**) пити? Може бабі ни треба й жити? Ни робіт си сьміх з нас...

Між жінками поворушенє. Деякі збирають ся на оборону. Веселий, бадьорий настрій між приявними.

— Баба ще ни пропила воли й поле, найбільше яйце або курку, а хлоп, як займе пити, пустит усьо, ги з димом.

— І ми щось варта, коль про нас бисідують, що диржиме три вугла, а ґазда єдно.

*) паламар. **) анї трохи, нічого.

— Ну, на таке, повідає церківник, то мав би по три, або й по штири пити.

Залунав рясний сьміх.

— Іван знає всі штуки приказати.

— Ніт, ніт, і за вами є крихта правди: Мудра ґаздиня, як у коморі повна скриня, а як єдна крупа, то вона тогди глупа; буде добра жона, як є міх пшона, кождому понадаває.

— Як є, то ся само дає, а як нима, то й Біг ни даст.

— Ни сьмійте ся, много й жона зіпре ґазду: як возьме: цьвікат і цьвікат, тай мусит послухати щось.

Надійшов дорогою знайомий ґазда. Прикликували і його на гостину та він відмовляв ся.

— Погода робит сіно, а гроші час.

— Ще з дуба летит і спочиват, а ти би ту ни спочив...

— Кваплю ся. Ни є чиляди ниякої. Лежавєм пісьпіль два дни.

— Всюс роботу ни переробив і ни переробили.

— Сідай і бисідуй, ци буде поклад*) меджи Руснаками й Ляхами?

— На пущінє будут запущати хижу — мала чкода, куртий жаль, як ни буде. З панського коня борзо мож скочити.

Всі повернули ся до його, аби почути дещо, бо він був письменний.

— З ними ни мож кінця урвати. Днись у хижи єдин би чир ни висербали на враз... Воріг так нас лино д собі припущат... Няй ся діти глупают, оби ни заспали...

*) угода.

Почастували його чаркою горівки і посадили „за стів".

— Вони лино знают усягди пущати письма, що нам понадавали та повбіцяли всякої смакоти. Роблят, ги тота жона, що бисідувала солодонейко: Борщум наварила, борщом підбила, панок би го їв, псовим дала, а пес ни хотів....

Розплив ся бистрий потік реготу. Всяка журба злетіла швидко з сердець приявних, наче осінне, жовте листє з дерев під подувом міцного вітру. Кожному увійшло щось бадьорого в груди. Очи заіскрили ся незвичайними огнями та промінями.

— Тілько в нас перстенів з їх ласки, що в жида свиний...

І знову зринули нові сміхи та реготи, промішані важкою іронією...

— Я би набивав ся, як грішний на душу, а ни йшов на токму.*) Як ся вівкат, такі голоса йдут. Відвага їст мід, а думка пє воду. Хто пильно йде, то видно. Як ся мягко бере, то мягко буде. Як ся зачне дирево рубати, то рубай, аж упаде. Сьвіт розуму вчит. На що коваль кліщі тримат? Оби го в руки ни пекло. Змагайме ся на сьвій будинок! Спередили нас? Ни штука забити крука, али штука імити живого. Чуджими грішми файно ся ґаздує... А то їх за тим серце болит... Ни з віка каліка, ни з роду пан. І ми колись дійдеме там, де треба. Лино на тото настояти!

(Кінець буде.)

*) на угоду.

гах в господарських і національних справах українського народу а з окрема застережене проти евентуально дефінітивного прилученя історично і етнічно української Холмщини (де Українці частію православні, частію римо-католики творять переважаючу більшість населеня), до конґресової Польщі, котре то застережене в письменнім виготовленю Президією З. У. Р. вручила всім компетентним місцям правительства та військової управи.

2) З. У. Р. констатує, що ще на своїм засіданю з 5. січня 1916 приняла дотичну резолюцію, котра була оголошена в віденській пресі (диви „Fremdenblatt“ з неділї 16. I. 1916 стор. 3) і звучала ось як: „Дотично нових областий Росії, котрі побідна війна вже прилучила до осередних держав, або ще прилучить, Загальна Українська Рада висказує своє найглубше переконане, що їх доцільне політичне уладжене — і то в інтересі центральних держав як і автохтонного населеня тих областий — може бути переведене тільки при строгім придержуваню принципу національности.

З окрема що доторкаєть ся історично та етноґрафічно українських областий, себто ґуберній: Холмської, полуднево-західньої Гроденщини, полуднево-західньої Міньщини, Волині і т. д. — оскільки тіїж области не мали би стати складовими частями самостійного українського державного орґанізму — треба з них створити відокремлену, автономну, державно правну одиницю в тісній злуці з центральними державами, з тим, що національно політичні інтереси тамошнього автохтонного населеня мусять бути рішаючо міродайні, а иншим націям мають бути забезпечені права меншости. В слід за тим всі адміністраційні зарядженя повинні вже тепер, в тимчасовій окупаційній стадії придержувати ся тих прінціпіяльних витичних і треба вистерігати ся всього, що попадалоби в суперечність з тим основним і провідним прінціпом, щоби не дати притоки до поширеня серед автохтонного населеня почувань упослідженя, як також, щоби не дати приводу до занепокоєня серед австрійських Українців, котре дуже легко могло би передістати ся і до тих Українців, котрі нетерпеливо ожидають свого увільненя з російського ярма.

3) Повисшу прінціпіяльну заяву обстоює Загальна Українська Рада незмінено і в цілій основі також тепер і висказує своє найглубше переконане, що провізоричні зарядженя, котрі можливо що були вказані з мілітарних зглядів, не будуть мати преюдіціяльного значіня для оконечного уладженя справи, хоча навіть сі провізоричні зарядженя повинні були би мати більше на увазі етнічний та історичний стан річи, щоби не викликувати з одного боку неоправданих претенсий, з другого огірченя та побоювань.

Світова війна.

Заворушеня на Україні.

„Reichspost“ довідуєсь зі Стокгольму про такі подробиці революції Українців:

Розвязані з почином війни українські товариства в Росії не заперестали зовсім своєї праці, але утворили численні широко розгалужені товариства, яких цілию було при помочи тайних летучих листків і проклямацій працювати над визволенем України. В одній проклямації, яку подорожні сюди принесли, говорить ся між иншим:

„Українці! Година визволеня наближаєсь. Було би злишним марнувати богато слів за нашу слушну справу. Наші предки заключили в 1654 р. з Москвою в Переяславі договір, силою котрого Росія обовязалась беречи нашу автономію. Нарушила однак основно договір, забрала нам наші права і від соток літ приневолює нас проливати кров за виключно російські справи. Як великий князь Николай Николаєвич прирік Польщі автономію, то в маніфесті до наших братів в Галичині місто заповіданого освободженя натякає на цілковиту русифікацію. Приступайте до наших орґанізацій, помагайте нам спільними силами в незвичайно тяжких часах, щоб і наші національні цілі набрали ваги. Ми хочемо спільно застановитись над реальними можливостями і все пожертвувати, перед нічим не злякатись, щоб лиш закріпощену Україну визволити“.

Поліція мала тепер в Києві при нагоді ревізії дому попасти на сліди якоїсь української орґанізації. Одному українському студентови, у якого знайдено вибухові матерії, закидають, що він хотів висадити в Києві т. зв. ланцюховий міст. Фактом є, що в перших тижнях війни ушкодили сильно невідомі справники згаданий міст динамітовими вибухами. Арештоване однак редакторів Вольфзона і Стемба не стоїть в ніякій звязи з українською революцією. Після донесеня з Петрограду відкрите заворушень на Україні викликало велике вражінє в політичних кругах Петрограду, які не були на се приговані.

Як упали Броди.

Дві ночі і два дни наші війська богатими в жертви, але успішними протинаступами відпирали російські наступи, котрі що дві, три години повторювались. До головного наступу зібрали Росіяни сотки гармат і все нові полки і дивізії на відтинку Клекотів — граничний цловий уряд — зелізниця. Наша артілерія працювала без перерви та днем і ночию засипувала огнем російські резерви і густі штурмуючі лави, а часто-густо моторові мерзери засипували цільними вистрілами збірні місця російських полків коло Опарипсів, радивилівського млина і села Левятин. В ночи стріляно світильними стрільнами, рефлектори освічували околицю і кождий рух ворога сейчас відкрито.

Так надійшов ранок третього дня битви і одна година по сході сонця була майже спокійна. За те відтак розпочав ся страшний артілерійський огонь, яким на півночи від Радивилова острілювали кілька російські корпуси. Під охороною барабанного огня уставились до штурму на західнім березі Сестратина. Наступ, який рівночасно з півночи розпочав ся на висунене на північний схід коліно позицій коло Клекотова, відперто протягом передполудня три рази, а також наступ коло Опарипсів не осягнув своєї цїли, мимо того, що Росіяни вдерлись були до кількох відтинків ровів. Так шаліла до 5 год. по пол. борба, і все на ново піхота, сильно підпомагана охоронними батеріями, нівечила успіхи наступів з подиву гідним пожертвованєм. Вкінци в найбільше загроженім відтинку між селом Клекотів, на схід від дороги Берестечко-Броди, а височиною 228 коло граничного цлового уряду Клекотівка велись ще лиш рукопашні бої. Російська піхота, якої нові маси надійшли, остала в перевазї і по тригодиннім кровавім змаганю запало рішенє. Відтинок оборонців треба було подати взад за дорогу Берестечко-Броди на лінію Болдурка — полудневий край Бродів.

В четвер о 10 год. в ночи опорожнили наші війська місто Броди, а в пятницю перед полуднем зважились перші російські стежі ввійти.

В приказі, який оголошено військам в третім дни боів, дякує начальний командант армії архикнязь Фридрих армії Бем-Ермолія за визначну хоробрість в горячих боях о Броди.

„Німеччина“ вертає.

БРЕМЕН (Ткб.). Бюро Бесмана доносить, що капітан підводного торговельного судна „Німеччина“ повідомив листом, наданим 13. липня в Бальтіморе, що виїзд підводного судна наступив без ніякої пригоди. Наладоване підводного судна відбулось з можливою скоростю. Капітан сподієсь, що щасливо верне до вітчини.

БАЛЬТІМОРЕ (Ткб.). (Райтер): Підводне судно „Німеччина“ нині по полудни удало ся з поворотом до дому.

Гінденбурґ командантом на нашім фронті.

ВІДЕНЬ (Ткб.). Урядово. В часї присутности Й. Ц. Величности Цїсаря німецького на східнім фронті наступило за згодою И. Ціс. і Кор. Апостольської Величности нове управильнене відносин в проводі військ, котре узглядняє положенє, яке витворилось в наслідок загальної російської офензиви. По порозуміню обох начальних управ армій для одноцільного веденя злучено кілька ґруп союзних військ під приказами ґенерала пільного маршалка Гінденбурґа.

ВІДЕНЬ. „Neues Wiener Tagblatt“ пише про передачу команди на східнім фронті ґен. Гінденбурґови: Після нарад, які мав німецький цїсар з нагоди свого побуту на східнім фронті, і розуміє ся, по порозуміню з нашим цїсарем, обняв тепер команду пільний маршалок ґенерал Гінденбурґ.

Доси обі управи армії мусїли, що так скажемо, заниматись більшою скількостю фронтів. Тепер наступить повна суцільність на цілому фронті, що означає незвичайне улекшене видаваня розпоряджень військам, які стоять на великому фронті.

Суцільність фронту рішено вже в р. 1914. коли пільний маршалок ґен. Гінденбурґ та шеф ґенерального штабу Конрад фон Гецендорф зїхались разом; битви під Лодзею і Лімановою — се овочі суцільної команди.

Санітарні відносини в Росії.

Внаслідок лихого відживлюваня що раз то більше появляєсь случаїв занедужаня на шкорбут. Именно в обох головних містах, Петрограді і Москі, а також в Одессі, Києві, Харкові, Полтаві і инших більших містах Росії лютує шкорбут і тиф. „Бѣржевія Вѣдомости“ нарікають на брак лікарів і радять допустити до іспитів женщини, що мають 6 семестрів медичних курсів і поробити їм значні полекші. Також дуже пожаданим би було окреме міністерство для поборюваня ґрасуючих пошестий. Конечна є реквізиція всіх лікарств, які находять ся ще по аптиках, а які по нечуваних цінах продають ся.

„Русское Слово“ доносить про случаї холери, яку не треба вважати вислідом війни, а яку треба приписати радше неможливим санітарним відносинам в центральних ґуберніях. Але також і південно-західна Росія дає під тим зглядом богато до бажаня. При теперішній дорожнечі готова епідемія холери стати правдивою пляґою краю і повторять ся — здає ся — відносини; які пригадують на старші роки 1912 і 1913.

На Балкані.

СОЛУНЬ. Сербські війська підняли офензиву проти Болгар. Атак наступив о 12 км. на полудне від грецько-сербської границї на грецькій території. Болгарська артілерія розвинула незвичайно чинну акцію.

ЖЕНЕВА. Аґенція Радійо доносить, що над берегами Вардару отворили Болгари нагальний огонь. На декотрі укріплені точки впало коло 300 ґранатів.

ЛЮҐАНО, 1. серпня. Corriere della Sera“ додає до висадженя російських військ в Солуні, що се є не лиш ознакою суцільности фронту коаліції, але має також передусім значінє як кара для Болгар.

Болгарію, яку створила Росія, покарає колишня її освободителька.

Туринська „Gazette di Popolo“ доносить з з Солуня, що Росіян прийнято там з одушевленєм.

Румунія і Австрія.

МІЛЯНО. 2. серпня. Римський кореспондент „Стампи“ доносить своїй часописі, що румунське правительство рішилось станути по стороні коаліції. Колиб в літі наступили рішаючі події на воєннім побоєвищи, Румунія заявилаб в вересни війну Австро-Угорщині.

„Stampa“ подає сю вість з визначної сторони та уважає її як зовсім певну.

КОПЕНГАҐЕН. Високопоставлений дипльомат, який про події в Румунії є добре поінформований, так висказав ся про услівя, під якими Румунія згодилаб ся виступити до оружної розправи по стороні коаліції. Румунія поставила такі услівя:

а) Рішучу невдачу ґен. Гінденбурґа,

б) цілковите відкинене осередних держав за Карпати,

в) видачу Росією цілого запасу муніції призначеної для Румунії

г) обильну фінансову поміч

і) безпроволочне розпочате офензиви Сарая з 300 тисячною армією проти Болгарії.

ВІДЕНЬ. По вістям, які наспіли тут з Берліна, впали там на курсі румунські акції.

БЕРНО. Обговорюючи воєнне положенє зазначує „Bund“, що Румунія з трех сторін окружена є пригідним і отвертим ґрунтом для концентричного удару осередних держав та їх балканських союзників; війна перенеслаб ся на урожайні рівнини Румунії в тім случаю, колиб вона станула по стороні держав почвірного порозуміня. Румунська армія ледви чи моглаб вдержатись на еліпсі своєї границї, лиш мусїлаб вести борбу в збитих великих масах, числячи при сім на поміч Росії. Букарешт був би більше загрожений, чим Білгород. Румунія отже знайшлаб ся в положеню Саксонії в семилітній війні.

БЕРЛІН. 31. липня. Аґенція Радійо довідує ся з Букарешту, що Румунія відповіла відмовно на жадане представителя австро-угорського що до звороту 1100 австрійських ваґонів, що находять ся в Румунії, які переслала Австрія, щоб поперевозити буковинських збігців до Австрії. Як відомо, тисячі збігців перейшло через румунську границю до Румунії в часї російського походу на Буковину.

Вістку сю треба приняти з резервою.

Успіхи Німців на заході.

БЕРЛІН (Ткб) „Norddeutsche Allg. Ztg.“ підносить важність німецьких успіхів під Верденом, про які донесло вчерашне урядове звідом-

лене. Дневник підчеркує, що поводжене німецького війська коло форту Сувіль має тим більше значінє, що Німці панують тепер над провалом Таван. Незвичайно завзяті протинаступи Французів, шоб назад відібрати втрачені становиська, котрі однак кріваво відперто, доказують, як велику вагу привязують Французи до посіданя отсего відтинка. Той новий гарний успіх хоробрих німецьких військ посунув значно вперід німецьку офензиву під Верденом.

Ріжні вісти.

АМСТЕРДАМ. (Ткб.). „Times“ доносить з Атен: Грецьке правительство рішило знести грецький ґарнізон піхоти, стаціонований до сеї пори в Солуни і перенести до Тессалії війська, які входили в склад того ґарнізону.

СОЛУНЬ. (Ткб.). (Авас). Приїхав сюда сербський престолонаслідник.

БЕРЛІН. (Ткб.). Державний канцлер, що минувший тиждень перевів в великій головній кватирі, вернув до Берліна.

КОПЕНГАҐЕН. (Ткб.). До „National Tidende“ доносить зі Стокгольму: На жаданє Анґлії власти в Ісляндії заборонили шведським рибацьким пароходам вертати до Швеції по скінченю ловлї оселедців і зажадали, щоб наперід віддали всі оселедці до диспозиції Анґлійців. Тому однак, що оселедці були вже продані шведському правительствови для ужитку внутр краю, виготовили шведські торговельники риб зажаленє до шведского правительства, а воно поробило відповідні кроки в данського і анґлійського правительства в справі випущеня пароходів.

БЕРЛІН. (Ткб.). Урядово. Дня 28. липня затопило одно з наших підводних суден коло східного анґлійського побережа вісім анґлійських вітрильників, заосмотрених в мотори і один анґлійський рибацький пароход.

ХРИСТІЯНІЯ. (Ткб.). „Aftenposten“ доносить, що Анґлія замкнула тепер всякий німецький довіз товщів і кольоніяльних товарів, збіжа і муки. Не є неправдоподібне, що Анґлія ужиє своєї власти, якою розпоряджає в відношеню до норвеського довозу, щоби подиктувати Норвеґії услівя вивозу своїх власних товарів.

НОВИНКИ.

Росія і малі народи. „Реч“ доносить, що петроградські круги розпочали знов обіцювати малим народам Росії грушки на вербі. Після думки кадетського орґану на сю постанову вплинув у великій мірі недавний конґрес гноблених народів в Льозанні. „Реч“ витає радо становисько російського правительства та висказує бажанє, щоб Росія сповнила вкінци свої давнійші приреченя супроти малих народів.

— **В чужій земли.** Дня 31. с. м. похоронено на центральнім цвинтарі у Відни слідуючих Українців: Гната Трощака з полку піхоти ч. 58, С. Струка з п. п. 30, Олексу Грицева з доповняючої окружної команди в Гайдушобошльо, драґона Івана Поліщука з полку драґонів ч. 11, та резервового канонїра Василя Ількова з полку кріпосної артилерії ч. 3.

— **Російські мрії про Угорщину.** З розвоєм воєнних подій на галицько-буковинськім фронті, почали що раз більше появлятись в російських часописях статї про Угорщину. Ніколи ще російська преса не присвячувала тому краєви тільки місця що тепер.

— **Перший крок.** Як звісно, в склад міскої ради у Варшаві увійшли також жиди. Про їх поведенє на засіданю пише між иньшим „Гайнт“: Ледви перейшли пороги Ради, ледви зробили перший крок, — а вже маєте скандал, огидний, осоружний скандал. В тім політичнім моменті, коли перші представники польської столиці на першім засіданю міської ради виявили свої патріотичні почуваня, коли всі, як один муж встали, а велика саля залунала окликом „Хай живе Польща“, — вони, чотири наші представники, не рушились з місця.

— **Засудженє русофілів.** Дня 3. т. м. закінчив ся по чотирнайцяти днях процес перед віденським дивізійним судом краєвої оборони проти послів до державної ради Хоца, Буржіваля, Войни і Нетоліцького о злочин співвини в зраді стану. Розправа була явна. Основу переведених військовою прокураторією доходжень творили власноручні записки професора Масарика, котрий втік за границю. Відносились вони до нарад проф. Масарика зі згаданими послами. Обжалованих признано винними і засуджено їх на тяжку заострену вязницю, а іменно Хоца на 6 літ, Буржіваля на 5, а Войну і Нетоліцкого на рік. Оборонець др Амтрес з Оломунця зголосив зажаленє неважности і відклик.

— **Для евакуованих.** Евакуованому населеню східної части Галичини подаємо до відома, що в Новім Санчи урядують слідуючі евакуовані староства: косівське, снятинське, коломийське, печеніжинське та городенське.

— **Російська преса про польсько-російські взаємини.** Великі російські ґазети що раз більше інтересують ся польсько-російськими взаєминами. Притокою до того є чутки, що Росія не признає відозви великого князя Миколи Миколаєвича до Поляків з р. 1914. „Новое Время“ підчеркує, що ніхто в Росії не міг би на правду сказати, що міродатні петроградські круги відказують Полякам їх слушних прав і домагань. Так симо „День“ заявляє, що всї вісти про неприхильне становиско Росії до Поляків є ложні.

— **Російські піонїри при роботї.** З Льондону доносять, що російським піонїрам вдалось привернути рух на зелїзниці Коломия-Чернівці. В околицю Коломиї приходять раз-у-раз російські війська.

— **Поворот цивільних бранців з Анґлії.** Пасажирським пароходом „Prins Hendrik“ приїхало 27. липня знов 18 німецьких і австроугорських цивільних бранців з Анґлії.

— **Нова сіоністична орґанізація.** З нагоди річниці смерти Герцля, відбулись у Варшаві збори ново зорґанізованого сіоністичного товариства під назвою „Сини Сіону“.

— **Смерть професора Найсера.** Онодї помер у Вроцлаві тайний радник професор тамошнього університету, звісний дерматольоґ др Найсер.

— **Через польську справу.** Про причину уступленя Сазонова доносить „Русское Слово“, що головною притокою його димісї були ріжниці поглядів на польське питанє між ним і Штірмером. В найблисших днях має відбутись в головній кватирі воєнна рада під проводом царя, яка мая зайнятись виключно польським питанєм.

— **20-сотикова зелїзна монета,** про яку ми онодї доносили, появить ся в обігу 1. січня 1917 р. До 31. грудня с. р мають бути вийняті з обігу всї нїклеві 20-сот: гроші. Правительство видає сеї монети на квоту 50 мілїонів корон. Чеканенє відбуваєть ся осібно на кошт Австрії і осібно на кошт Угорщини. На австрійські краї припадає 35 мілїонів корон, на краї св. Стефана 15 міл. корон.

— **Страйк перекупок у Львові.** Вчера розпочали львівські перекупки страйк по сїй причинї, що маґістрат видав розпорядок, на підставі якого часть перекупок мала перенестись на Стрілецьку площу. Перекупки уважають се зарядженє за вкороченє своїх набутих прав. Під проводом правного дорадника Вержбіцького удались вони до правит. комісаря Грабовського, жадаючи знесеня згаданого розпорядку. П. Ґрабовський дав відмовну відповідь.

— **Санїтарні відносини у Львові.** Новий шеф міського фізикату у Львові др Тишковський оповістив звіт про санїтарні відносини у Львові. Минувшого тижня стверджено 7 случаїв шкарлятини, 4 случаї пятнистого тифа, 1 случай черевного тифа і 3 случаї дифтерії.

— **Дорога цибуля.** Один з властителїв поля під Варшавою, продав тими днями цибулю засаджену на 5 морґах за 30.000 рублїв.

— **В справі збіжевих комісіонерів.** Краєвий Союз господарсько-торговельних спілок у Львові, вул. Зіморовича 20. поробив стараня о одержанє заступства Воєнного Закладу обороту збіжем на українські повіти Галичини. Українці, котрі хотїли би співдїлати в тій справі з філїями Тов. „Сільський Господар“ яко комісіонери зглядно підкомісонери (на часть повіта) зволять подати Союзови безпроволочно свою докладну адресу, занятє, вік, знанє мов та відношенє до військової служби (нездатний, чи звільнений і на який час). Близші поясненя подає Союз письменно на жаданє.

— **Фабрика автомобілїв в Росії.** Російське правительство задумує заложити 6 нових фабрик автомобілїв, з яких кожда має виробляти річно по два тисячі автомобілїв.

— **Іспити зрілости** в ц. к. учит. семинарії жін. зложили у Львові слідуючі ученицї прив. семинарії учительської українського Товариства педаґ.: 1. Дорош Текля, 2. Дуткевич Катерина, 3. Гринчишин Стефанія, 4. Яворська Кароліна, 5. Єзерська Дорія, 6. Качмарчик Доміцеля, 7. Курочка Зофія, 8. Кушнїр Наталія, 9. Левицька Марія, 10. Матвіїв Стефанія, 11. Пеленська Іванна, 11. Родак Стефанія (з відзн.), 13. Сакуля Зофія, 14. Снятинська Анна, 15. Стецек Марія, 16. Нискоклон Ксеня, 17. Врецьона Анна.

До поправки призначено 10 кандидаток.

— **Процес Сухомлїнова.** Карну розправу проти бувшого російського мінїстра війни відложено до покінченя війни. Сухомлїнов остає у вязниці.

— **Грецький князь в Анґлії.** Онодї прибув до Льондону грецький князь Андрій та відбув в мінїстестві заграничних справ довшу конференцію.

— **Мадярська мова у віденських міських школах.** Віденська міська рада ухвалила одноголосно резолюцію, в якій взиває міродатні чинники, щоб у всїх віденських міських школах заведено науку мадярської мови.

— **Застановленє у видавництві** „Berliner Tageblatt-у“. З Берлїна доносять, що військова команда застановила знов у видавництві „Berliner Tageblatt“.

Лягли головами.

Поручники-Українці (95 полк) **Володислав Морасевич та Ілярій Сваричевськкий** згинули в бою дня 28 червня з полудня. — Були се два найславнїйші офіцири в полку відзначені пару раз за хоробрість.

ПОМЕРЛИ.

І знов не остало одного між нами. Дня 26. липня 1916 скінчив нечайно житє Петро Стасів, богослов IV. року. В нїм стратили богослови доброго товариша, а Україна молодого діяча. Покійний був головою „Просвітного кружка“ і заслуженим членом семинарської каси „Власна поміч“. Лишив між товаришами по собі щирий жаль. В. й. п.

ОПОВІСТКИ.

Пятниця дня 4. серпня 1916.

Нинї: 4. серпня гр.-кат. Марії Магдал., римо-кат. Домінїка.

Завтра: 5. серпня гр.-кат. Трофима, римо-кат. Н. М. П. Сн.

Оповіщенє. Виділ філії „Просвіти“ в Новім Санчи подає до відома, що з днем 1. н. ст. вересня 1916 знайде поміщенє в „Українсько-руській Бурсї“ в Новім Санчи, більше число учеників греко-кат. обряду і української народности, учащаючих до шкіл в Новім Санчи почавши від IV кляси школи народної, за місячною оплатою після умови. До подань котрі належить вносити найдальше до дня 20 н. ст. серпня 1916 до виділу філії „Просвіти“ в Новім Санчи, треба долучити свідоцтво шкільне і свідоцтво убожества. Отець, мати (опікун) питомця мусить бути членом філії „Просвіти“ в Новім Санчи.

Від Виділу товариства філії „Просвіти“ Василь Яворський, голова. Михайло Кубійович, секретар.

Новий Санч, 12. липня 1916.

ВИКАЗ ЖЕРТВ

Товариства „Українська Захоронка“ від 10. марта до кінця червня 1916.

Зложили в коронах і сотиках:

Українки ц. к. Семинарії 13·—, Інжинїр Мудрак 10·—, о. Січинський Лукіян 10·—, Панство Яворські 100·—, Збірка в селах: Соколівці,

Ходарківці, Сеніво і Пятничани 86·40, Збірка в селї Кологури: о. Др. Ермій 50·—, Марія Михаснуґа 10·—, Марія Гурман 1·—, Федь Денеда 2·—, Каська Денеда 2·—, Іван Щур 2·—, Евдоха Михашура 2·—, Анна Глянка 1·—, Евдоха Максимюк 1·—, Настя Станцук 1·—, Маґда Ґурнак 2·—, Марія Гаразин 1·—, Маґда Дейнеда 1·—, Юстина Підкович 1·—, Евдоха Кудлик 2·—, Іван Кудлик 1·—, Марія Підкович 3·—, Каська Підкович 1·—, Яцко Гранишин 2·—, Дидальська 1.—, решта дрібними датками.

„Blu boy“ 10·—, П. Терлецький Стебник 100·—, о. Денис Телїщук 20·—, Марія Білецька 10·—, 3. і 4. рік ц. к. Семинарії жіночої 4·40, Урядники „Сїльського Господаря“ (збірка) 16·—. Збірка в церкві семинарицькій 33·88, І. Індишевська 2·—, Урядники „Днїстра“ (збірка) 36·88, Збірка в церкві св. Юра 74·—, П. Сельська 5·—, Парохіяни Хоросна старого 10·50, о. Медвецький від парохіян 28·—, Культурна Рада у Відни 100·—, Складка брацтва в церкві о. о. Василиян 52·—. Збірка пань при Божім Гробі в Успенській Церкві 7·05, Збірка з жовківщини п. Глїбовицький 30·—, Дир. Саєвич 10·—, Українки 3. і 4. рік ц. к. Семинара 2·52, о. Бобикевич 3·—, Іванна Вітковицька 5·—, Ігнат Поляк Каменобрід 6·40, Краєвий Союз Кредитовий 150·—, „Днїстер“ 500·—, Українки ц. к. Семинара 4 рік 1·60, „Народна Торговля“ 80·—, Збірка в церкві семинарицькій 27·—, Збірка при церквах 11. і 12. червня 325·43.

Всїм тим ВП. Жертводавцям складає Видїл щиро-сердечну подяку.

У Львові 2. серпня 1916.

Послїдні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 3. серпня 1916.

На російськім фронтї.

Коло Велеснева війська наші відперли знов зорожий віддїл, який вдер ся був на вузькім відтинку фронту у наші рови.

Армія ґенерала-полковника Бем Ермолї відкинула проби ворожих наступів на південний захід і на захід від Бродїд. Також коло зелїзничої лїнії з Серн до Ковля і над долїшним Стоходом розбили ся російські наступи.

Впрочім неприятель поводив ся дійсно спокійнїйше, що треба приписати його надмірним втратам.

На італїйськім фронтї.

При меньших підрийнятях полонено вчера на віндтинку Барколе 140 Італїйців між ними двох офіцирів та здобуто два машонові кріси. На узгірях на південний захід від Паневеджіо відкинено знов дня 1. серпня два італїйські баталіони при дуже тялких для них втрат.

Впрочім не було нїяких замітних подій.

На балканськім фронтї.

Без зміни.

Заступник шефа Генерального Штабу
пільний маршалок-поручник Ф. Гефер

На морі.

Ґрупа наших торпедовців острілювала дня 2. серпня рано військові обєкти в Мольфотта. Один ганґар самолетів знищено, а одну фабрику запалено стрільнами, инші ушкоджено. Підчас повороту звели ті торпедовці і кружляк Асперн, яких до них прилучив ся коротку сутичку з ворожим віддїлом зложеним з одного кружляка і 6 контрторпедовців. Після доцїльних наших стрілів завернули ворожі одиниці на полудне та щезли.

Наші одиниці повернули неушкоджені.

Рано того самого дня пять ворожих самолетів, які над Дураццо кинули бомби, не спричинюючи нїякої шкоди, були переслїдувані гідропляном, який сейчас злетів. Один з ворожих самолетів струтив кілька морських миль на полудне від Дураццо, один з наших гідроплянів і ушкодивши його лише легко, здобули пільот морський хорунжий Фрітш і обсерватор морський хорунжий Соверс. З обох летунів, які кинулись до втечі, полонили відтак одного офіцира наші війська.

2. серпня передполуднем вороже підводне судно влучило торпедою торпедовець Гаґнет та ушкодило задну часть покладу. Підчас того 2 людий згинуло, 4 зранено, а 7 згинуло.

Корабель приставлено до пристанї.

Команда фльоти.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронтї.

На північ від Соми вішував сильний приготовний огонь ворога між Анкр і Сомою рішаючий наступ, в наслїдок однак нашого огня замикаючого доступ, прийшло лиш до часових та місцевих однак тяжких боїв.

По обох сторонах дороги Бапом і Альберт і на схід від міста Трон зломились сильні анґлїйські наступи.

Між пасмом Мавр і Сомою повторювали Французи приступ аж 7 разів. В завзятім змаганю остались наші війська панами своїх становиськ, лиш в загороду Манак та в один рів на північ звідтам вдер ся ворог. На полудне від Соми відперто французькі наступи коло Барльо і Естр. По правім березї Мози післав ворог на перцевий хребет та на широкий фронт від верку Тіомон аж на північ від верка Лявр великі сили до наступу. В західній части перцового лїса і на південний захід від Флєвр розмістив ся він в части нашої найпереднїйшої лїнії, а в лїсї Лявфе відзискав передвчера втрачені части ровів.

Коло верку Тіомон і на півд. - схід від Флєвр відперто ворога легко. При ворожім атаку бомбами на бельґійські міста впало жертвою між ин. в Мерельбек 16 мешканців в тім 9 жінок і дїтий вбитих та тяжко ранених. Наші ескадри самолетів заатакували ворожі ескадри та приневолили їх до відвороту. В воздушнім бою знищено анґлїйського лїтака на полудне від Ромерс, та оден ворожий лїтак як тринайцятий з ряду зістрилив пор. Вінтґенс на підд.-схід від Перон. Оборонним огнем зістрілено по однім ворожім лїтаку коло Boesinghe і на північ від Арра.

На східнім фронтї.

На північній части фронту нїчо замітного. Російські наступи по обох сторонах озера Нобель зломились. Сильний наступ на південний захід від Лубешева заломив ся. Зелїзничим шляхом Ковлї—Серни посуваючі ся ворожі стрілецькі лїнії прогнано нашим огнем.

В лїсї Острова (на північ від Кіселина) полонено понад 100 Росіян.

По обох сторонах зелїзницї коло Бродів пляновані наступи виконав ворог лиш в сторону Пониковець; його відперто. Коло Рожища і на схід від Торчина зістрілено російські лїтаки.

Ґрупа військ ґен. Ботмера:

На південний захід від Велешнева очищено малі російські гнїзда.

На балканськім фронтї.

Нїчо нового.

Начальна управа армії.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Адвокат

Др. Ізидор Голубович

перенїс канцелярію з Тернополя
і веде її
у Львові, ул. Руська ч. 3. І. пов.

Дентистичне заведенє

Д-ра Олександра Барвінського

при вул. Сикстуській ч. 17.

Виймованє зубів без болю і пльомбованє.

Штучні зуби в кавчуку і золотї.

Українським Січовим Стрільцям роботи виконує ся даром.

Зголошувати належить ся у асистента Наса.

Всїх наук лїкарських

Д-р Сильвестер Дрималик

ординуючий лїкар „Народної лїчницї“ і Захисту для воєнних сиріт у Львові.

Мешкає при улици Сикстуській ч. 50.

Хорих приймає щоденно від 10—12 перед пол. і від 3—5 пополудни. 21—30

Оголошеня.

Земельний

Банк Гіпотечний

Спілка акційна у Львові

Підвалє ч. 7.

Конто почт. Щадн. ч. 116.984.

Жирове Конто в Австр.-угор. Банку.

Складайте ощадности взагалї зайві гроші на процент, щоби кожня корона могла служити народньому господарству, та вам приносити зиск, а не марнувала ся.

Акційний капітал . . . К. 1,300.000
Резерви Банку 300.000

Приймає вкладки на біжучий рахунок від К. 10·— на 4 проц.

Уділяє гіпотечні і векслеві позички.

Виплачує купони від заставних листів.

Вимінює по користнім курсі російські рублї і нїмецькі марки.

Певність льокації запоручують: акційний капітал Банку і резерви.

На жаданє висилає посвідки зложеня (чеки) Почтової Щадницї.

Товариство взаїмного кредиту

„Днїстер“

у Львові,

вул. Руська ч. 20. Телєф. 788.

засноване при Товаристві взаїмних обезпечень „Днїстер“ в р. 1895 на підставі закона о стоваришеннях з р. 1873.

Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цїлю Товариства є уділюванє кредиту своїм членам рільникам обезпеченим в „Днїстрі“ від більше лїт.

Відсотки від вкладок 4 проц., без потрученя рентового податку.

Вкладки приймає і виплачує Каса Товариства в урядових годинах від 8. до 2. в полудне.

Конто в Почтовій Щадницї 35.527

Жирове конто в австро-угорськім Банку.

Щадничі вкладки К. 4,725.000
Власний маєток „ 649.000
Уділені позички „ 4,850.000

Канцелярії Товариства отворені перед полуднем. 7

При полагоджуваню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Ґольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA KUL